

ПУЛАТ МУМИН

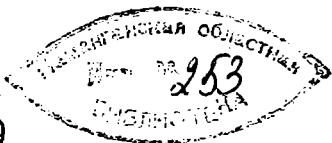
**УЗМА
ДУСТЛИК
ТОРИНИ**

Қўшиқлар

Тошкент
Ғафур Ғулом номидаги
Адабиёт ва санъат нашриёти
1980

ЮН М.

Р2
М-86

Мўмин, Пулат.

Узма дўстлик торини: Қўшиқлар.— Т.: Адабиёт ва санъат нашриёти, 1980.— 136 б.

Дўст бўлиш осон, уни сақлаш қийин,
Узма дўстлик торини, боғлаш қийин...

Шоир Пулат Мўминнинг «Узма дўстлик торини» деб аталувчи тўпламининг биринчи қисмига дўстлик, она-Ватан, табиат, нахтакорлар ҳақидаги газал ва қўшиқлар жамланган. «Эй, муҳаббат» деб аталувчи иккинчи қисми севги, садоқатни куйловчи «Зорга зор», «Яхшиям севги бор» каби лирик қўшиқларни ўз ичига олади.

Мумин, Пулат (Муминов). Не разорви дружбы,
нить... Песни.

84Уз7

М $\frac{70403-139}{352(04)-80}$ 55-80 4702057020

ДАВРОН ТАРОНАСИ

СИЗГА ТАЪЗИМ

Она юртим аълолари, сизга таъзим,
Жононларн, момоларн, сизга таъзим,
Санъатимиз шайдолари, сизга таъзим,
Юрак торим ошнолари, сизга таъзим.

Қўшиқларим гулин терай изингиздан,
Илҳомландим саломингиз, сўзингиздан,
Ўқиб олдим маъноларни кўзингиздан,
Чаманзорим раъноларн, сизга таъзим.

Бахтиёрсиз, бу бахтингиз этсин давом,
Мамнундирман бахш этолсам завқу ором,
Қайда бўлса ўзингизга этурсиз ром,
Ўлкам кўзи шаҳлоларн, сизга таъзим.

Қўшиқларим ижодкори асли сизлар,
Севишганлар—мард йнгитлар, жонон қизлар,
Қалбингиздан Мўмин донм қўшиқ излар,
Давронимиз доноларн, сизга таъзим.

ДАВРОНЛАРДАН ДАВРОНЛАРГА

Бўстонларим бўйлашдилар бўстонларга,
Бахтим ҳамроҳ байрамона хуш онларга.

Октябрнинг тонготари саодатдир,
Зафар тонги ёғду сочган шу тонгларга.

Жавлон урдим жабҳаларда мардонавор,
Шараф топдим, қўшилдилар шон шонларга.

Водийларда бахтим мисол «оқ олтин»лар,
Хирмонларим ёндошдилар хирмонларга.

Адолатдан довруқ ёйдим жаҳон бўйлаб,
Сафда, дўстлар, етдик орзу-армонларга.

Тўйларимиз хуррамлиги замонамдан,
Қўшиқларим ёзган қанот осмонларга.

Байрамларда байроқларим товланурлар,
Қуёш қараб чирой берар алвонларга.

Партиямиз карвонбоши йўлларимда,
Элтар элни давронлардан давронларга.

ЎКТАМДУРСАН-КЎРКАМДУРСАН

Ўзбекистон, ўктамдурсан,
Ўзбекистон, кўркамдурсан.
Ўктамлигинг тарихларда,
Кўркамлигинг таърифларда,
Ўзбекистон, Ўзбекистон!

Ўктамлигинг—олтин қўлсан,
Пахтапарвар, бахти мўлсан,
Кўркамлигинг фаслларда,
Нозу неъмат, ҳосилларда,
Ўзбекистон, Ўзбекистон!

Ўктамдурсан—одил сўзсан,
Кўркамдурсан—ёруғ юзсан,
Серқуёшим, кулгудайсан,
Эллар ҳавас қилгудайсан,
Ўзбекистон, Ўзбекистон!

Самоларга бахтнинг тенгдир,
Садоқатда бағринг кенгдир,
Дўстлар меҳри сочган ёғду,
Ленин берган бахтнинг мангу,
Ўзбекистон, Ўзбекистон!
Ўктамдурсан—кўркамдурсан.

САНЪАТ САОДАТИМДИР

Санъат йўлига тушдим,
Санъат саодатимдир.
Халқим бахтини куйлаш
Ҳар кунги одатимдир.

Дилларга бахш этолсам
Қувонч ила фароғат,
Дўстларнинг роҳати ҳам
Маним ҳаловатимдир.

Ошиқ кулса кулурман,
Маъшуқ куйса, куюрман.
Бу менга тушмас осон,
Санъат машаққатимдир.

Куйлаб висол пайтнн мен,
Жондан яйраб кетурман.
Севилгану севганга
Шодлик аломатимдир.

Қўшиқларим тилимда,
Дилимга жўр овозим.
Муҳаббат саҳнасида
Вафо адолатимдир.

**Севдим санъатни, Мўмин,
Халқимни севганимдай.
Берган нону гулига
Қўнғилдан хизматимдир.**

УЗМА ДЎСТЛИК ТОРИНИ

Узма дўстлик торини, боғлаш қийин,
Ранжиса, дўст кўнглини чоғлаш қийин.
Сўзда дўстингман дея оқлаш қийин,
Дўст бўлиш осон, уни сақлаш қийин,
Узма дўстлик торини, боғлаш қийин.

Чин қадрдонлар туғишгандай зарур,
Яхши ошно дилга сочғай шуъла, нур,
Бир тилақдир, бир юракдир, бир умр,
Дўст бўлиш осон, уни сақлаш қийин,
Узма дўстлик торини, боғлаш қийин.

Дўст бўлиб зимдан сиринг билса ёмон,
Дилда нолиб, тилда ўргилса ёмон,
Душманинг бирлан сенга кулса ёмон,
Дўст бўлиш осон, уни сақлаш қийин,
Узма дўстлик торини, боғлаш қийин.

Яхшилар бор—ору виждонингга дўст,
Халқингга ҳам юрту бўстонингга дўст,
Баъэнлар бор—давру давронингга дўст,
Дўст бўлиш осон, уни сақлаш қийин,
Узма дўстлик торини, боғлаш қийин.

Дўсту ёрлик мактабни ўз дарси бор,
Дўстга содиқликнинг, Мўмин, фарзи бор.
Яхши дўстликнинг қувончи, файзи бор,
Дўст бўлиш осон, уни сақлаш қийин.
Узма дўстлик торини, боғлаш қийин.

ОНАДИР УЛ, ОНАДИР

Оналар бор: олам қўшиқхонадир,
Оналарни мақтаса дил қонадир,
Фарзанд учун ким қувониб, ёнадир?
Онадир ул, онадир ул, онадир!

Юрагидан янги юрак кўчирган,
Оқ сутига меҳрин қўшиб ичирган,
Гуноҳ қилса энг биринчи кечирган—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

Фарзандига бахт берай деб ўйловчи,
Дил тўридан тахт берай деб ўйловчи,
Ирода-ю аҳд берай деб ўйловчи—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

Ўргатолган кулмоқ билан сўзлашга,
Ўргатолган эъозлашга, «сиз»лашга,
Ўргатолган яхшиларни излашга—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

Кулган чоғда гулларни ҳам кулдирган,
Йиғлаганда ёши дарё тўлдирган,
Ҳарқандайин бўлмаганни бўлдирган—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

Фарзандининг жони учун жон тиккан,
Соғинганда дийдорига энтиккан,
Не доно, не ботирлар бўйин эккан —
Онадир ул, онадир ул, онадир.

Ҳақ йўлида қайтмаган ҳеч шахтдан,
Ҳатто жаллод қўрқар унинг қаҳридан,
Фарзанд учун кечган бахту тахтидан—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

«Ортимда қол» деган улуғ дуода,
Фарзанд учун яшагувчи дунёда,
Жаҳонларни кеза олган пиёда—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

Одамзоднинг даврасида табаррук,
Табарруклар даврасида энг буюк,
Энг буюклар даврасида энг суюк—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

Фарзандига олам олтин олмаган,
Фарзанд учун чарчамаган, толмаган,
Фарзанд учун не кунларга қолмаган—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

Она каби юртимиз ҳам бағри кенг,
Она меҳри қуёшларга келар тенг,
Мўминга ким мангу илҳом берди денг—
Онадир ул, онадир ул, онадир.

ВОДИЙ ҚУШИҒИ

Фарғона чорласа меҳмонга,
Қиурсиз жаннату бўстонга,
Ҳайратда қарайсиз ҳар ёнга,
 Бу воҳа—чаманзор кошона—
 Фароғат водийси Фарғона.

Воҳада уч ака-укадай,
Ҳар бири кенгликда ўлкадай,
Тоғлари алпона елкадай,
 Таърифни дostonдай номланган:
 Андижон, Фарғона, Наманган.

Туташган боғлари, пайкали,
Анвойи меваси—сайқали,
Хирмонлар—меҳнатнинг ҳайкали.
 Ялангтўш пахтакор учовлон:
 Фарғона, Наманган, Андижон.

Ҳамзага бахш этган илҳомлар,
Сержило тонглари оқшомлар,
Октябрь бахтидан оромлар.
 Етилган уч гўзал фарзона:
 Андижон, Наманган, Фарғона.

ТИЛЛОЛАРГА БАРОБАР

Пахтакорим билмидон,
Доноларга баробар,
Шараф ила доврўғи
Дунёларга баробар.

Севиб ёру диёрин
Пешонадан тўкар дур,
Табаррук ер ҳосили
Тиллоларга баробар.

Чаноқларда талпинган
Оқ қушларим—пахталар.
Пахтакорим бахти ул
Ҳумоларга баробар.

Юлдуз таққан кўксига
Давраларда басавлат.
Олтин тоғлар тиклаган
Самоларга баробар.

Хирмонлари товланиб
Нур сочганда ҳарёнга,
Тонгда қуёш таратган
Зиёларга баробар.

Мўмин, бўлгин таъзимда
Уктам олтин қўлларга,
Партиям, эл баҳоси
Аълоларга баробар.

СОҲИБКОР ҚУШИҒИ

Боғи дурафшон
Боғбон бобомлар.
Ярашмиш нишон
Ушбу айёмлар.
Бердингиз бизга завқу илҳомлар,
Дўстлардан сизга таъзим-саломлар.

Боғбон бўлмоқлик
Шараф нечоғлик.
Дурлар тўкурсиэ
Пешона боғлиқ.
Ранг олур боғдан тонглар, оқшомлар,
Айтур тасанно меҳмон-изломлар.

Мўл бўлса ҳосил,
Муродлар ҳосил.
Табаррук ёшга
Етибсиэ ҳозир.
Энгилмиш сизга олтин ишкомлар,
Ошнолар билан суринг оромлар.

Сиз учун меҳнат
Мисоли санъат.
Таҳсин айтарди
Устоз Ризамат.

Чиққан рўёбга мақсаду комлар,
Сизга минг раҳмат, минг эҳтиромлар.

Боғда ҳусайни
Асал баайни.
Дўстлар суҳбатин
Қўнгил тусайди..
Зарурмас бунда бодали жомлар,
Кўрса лол эрур Умар Хайёмлар.

Эл назар этган,
Мўмин шеър битган.
Ноз-неъмат—
Дўстларга етган.
Шон-шуҳратингиз этсин давомлар;
Сиз боғбонларга иззат-икромлар!

ЭСЛОВ

(Устоз Миртемирга)

Шеърингда жушқин дарёин Сир эди,
Халқи учун зақматга шай-қозир эди.

У сермева дарахт мисол тўрт фаслда,
Талай ёшга танти устоз ва пир эди.

Сўзга жило берарди, эҳ, маънолардан,
Рост ёзишга, соз ёзишга қодир эди.

Қўшиқнавис эди зукко, иқтидорли,
Сўз денгиздан жавоҳирлар топқир эди.

Ўзбекчада сўзлатарди ўзгаларни,
Элатларга қардош, жондош, томир эди.

Ёмонни ҳам ёмон демас, тузалар деб,
Яшабди-ки, қалби тўла меҳр эди.

У жудаям Мўмин эди, камтарин зот,
Ижодда мард, мулоим Миртемир эди.

27 январь, 1978

КИМКИ 70 га ЕТМИШ

Кимлар ошиб довондан, бахтни олишга етмиш,
Кимлар илож тополмай тили нолишга етмиш.

Тақдиринг ўз измингда, умр ҳам шунга монанд,
Кимлар кўкламга етмай, қаҳратон қишга етмиш.

Билур яшаб кўрганлар ҳаёт отли саҳнада,
Осон эмас, дейдилар, эҳҳе, айтишга етмиш.

Бахти учун курашмоқ инсонга фахр, фазилат,
Кимлар эл хизматида таҳсин-олқишга етмиш.

Ошган етти довондан юзи юзда ёришгай,
Зўр имтиҳон дегайлар юзга етишга етмиш.

Эй, Мўмин, юзи оз деб, сен умидни баланд қил!
Етмиш ёшга етганлар, қўшсин етмишга етмиш!

МЕҲРУ ОҚИБАТ

Аҳли инсонга зарур
Дунёда меҳру оқибат,
Ростлигин исбот этур
Ижрода меҳру оқибат.

Бу сифат инсондаги
Олий ҳамият рамэндир,
Дўстлигин мангу этур
Ошнода меҳру оқибат.

Оқибат қилган киши
Иззатда бўлгай ҳар қачон,
Кетмасни раҳна тушиб
Аснода меҳру оқибат.
Ким агар Ҳотам мисол
Донг ёйса элга, соз эрур,
Дейдилар офтобча бор
Зуккода меҳру оқибат.

Ўз-ўзини мақташ билан
Оввора бўлса баъзилар,
Бормикан ундай тили—
Буррода меҳру оқибат?

Яхши дўстлар меҳрига
Меҳринини пайванд айлагин.

Бўлмагай, билсанг сира—
Тиллода меҳру оқибат.

Имтиҳон айлаб, Мўмин,
Бергай сенга зимдан баҳо,
Одобу андишаси—
Аълода меҳру оқибат.

ҲИСОБ ТҶЛА БҶЛСА

(Шоир тўйига)

Жавонларда сизнинг ёзган
Китоб тўла бўлса.
Илҳомингиз косасинда—
Шароб тўла бўлса.

Устозларга ҳурмати зўр,
Ешга устози аввал.
Ижод равнақ топар дўсту
Аҳбоб тўла бўлса.

Шеърингиз сапхатни сиз
Эгизак деб билурсиз.
Қўшигимиз боғи яшнар,
Арбоб тўла бўлса.

Торнингизнинг сирини мисол,
Торнингизнинг сасҳрини соз.
Барчамизнинг ишмизда
Исоф тўла бўлса.

Яна-яна бор довлар:
Етмиш, саксон ва тўқсон.
Етажаксиз юзга шошмай,
Ҳисоб тўла бўлса.

Кўп бахтиёр бўлардилар
Мўмин-мўмин шогирдлар,
Ижод ила ҳурматларда
Туроб Тўла бўлса.

1978

2

ТОРИНГНИ ЙИҒЛАТМА

(Созанда Турғун Алимат ўғлига)

Муғанний, тонг отиб бўлди,
Ҳадеб торнингни йиғлатма,
Дилнига қай алам тўлди?
Ўзинг зорингни йиғлатма.

Тан олдим иқтидорингни,
Тиларман бахт-барорингни,
Сато сенга мадад бергай,
Мададкорингни йиғлатма.

Нечун бунча эзиб чалдинг?
Дилимдан ўтказиб чалдинг.
Қўй-эй, булбулмисол ёнма,
Чамазорингни йиғлатма.

Юрак қайғу учун тордир,
Юрак шодлик учун бордир,
Саодат васли айём бу,
Бутун борингни йиғлатма.

Бу аҳвол йиғласа торинг,
Адашмасми умидворинг?
Ҳаёт бахтига соз созла,
Умидворингни йиғлатма.

Кулиб торингни сайратсанг,
Кўнгили боғинда сайр этсанг,

Куйингдан эл дили кулгай,
Вафодорингни йиғлатма.

Куйинг тинглаб туриб қолдим,
Ўйинг англаб туриб қолдим,
Бу санъат ошиғи Мўмин,
Бугун торингни йиғлатма!

ЖИЛМАЯР ТОНГ

Жилмаяр тонг шуълалардан соч тараб,
Минг яшайман тонг юзига бир қараб.

Уйготарди меҳнат, ижод аҳлини
Нурга буркаб кўрсатар юрт бахтини.

Тоққа боқсам, елкасида бор қуёш,
Нур сочарди толеимдай беқиёс.

Боққа кирсам, жилва қилар меҳнатни,
Тонг кўрарди гулларимда санъатни.

Гул узатдим жилвагар тонг қўлига,
Одним отдим сафма-саф бахт йўлига.

Янги тонглар шунчалар мазмунга мўл,
Шон-шарафга тонг очарди катта йўл.

ЖОНГА ЖОН ШИФОКОРЛАР

Мен сиздан даво топдим, жонга жон шифокорлар,
Мақсади саломатлик, меҳрибон шифокорлар.

Инсоннинг ҳаётига чанг солса агар бир хавф,
Илмини қурол қилган посбон шифокорлар.

Чин дилдан юракларга бергайсиз даво-малҳам,
Меҳрингиз қуёш гўё, жонажон шифокорлар.

Бу чаманда—юртимда одамлар очилган гул,
Гулларга қараб юрган сиз боғбон, шифокорлар.

Илмингиз қуёшидан қалбларга югургай нур,
Халқ учун бўлинг сиз қам соғ-омон, шифокорлар.

Энг аввало иссиқ салом—ширин сўз,
Одам учун чин эҳтиром—ширин сўз,
Дилга берар завқу ором ширин сўз,
Беморни ҳам этар соғлом ширин сўз,
Қўшиқларга қўшар илҳом ширин сўз.

Ширин сўзлаш фазилятдир инсонга,
Тилга боғлиқ эмас, дилга—виждонга,
Малҳам этур ҳатто дили вайронга,
Қимларни ҳам этмайди ром ширин сўз,
Давраларда этсин давом ширин сўз.

Ширин сўзнинг тафти офтоб бўлар денг,
Заминида ҳикмат, одоб бўлар денг,
Ҳар биттаси доно китоб бўлар денг,
Дастурхонда тотли таом—ширин сўз,
Олижаноб иззат-икром—ширин сўз.

Ширин сўзинг ерга эккан дон эрур,
Илму фандай ҳеч туганмас кон эрур,
Она меҳри каби жонга жон эрур,
Одам бўлсин хулласкалом ширин сўз,
Мўминни сизга айтар мудом ширин сўз.

ҲАМ ХАЗИНА, ҲАМ ЧАМАНЗОР

Тўлди кўнгил завқ, ғурурдан, мард диёрим мақтайин,
Пахтаси—оқ олтиним, чин ифтихорим мақтайин.
Пахтадан бахтим яратган бахтиёрим мақтайин,
Сўзига доим вафодор, аҳди борим мақтайин.
Ҳам хазина, ҳам чаманзор пахтазорим мақтайин,
Қаҳрамонлар тан берувчи пахтакорим мақтайин!

Нурли хирмонларга уйган кузда оқ олтин зарин,
Турсунойларнинг ўзи тўлдирди мақтов дафтарин,
Пахта терган барча машъалларга олам офарин,
Куй-қўшиққа тўлдирайлик ўлка ер-осмонларин.
Ҳам хазина, ҳам чаманзор пахтазорим мақтайин,
Қаҳрамонлар тан берувчи пахтакорим мақтайин!

Пахтакорлар ёз-қишда чарчамай қилди нжод,
Пахтазорим ҳосилидан бўлди ҳосиллар мурод,
Дўстларим қойил яна, партиям ҳам бўлди шод,
Бу Мўминга берди илҳом, водийлар узра ҳаёт,
Ҳам хазина, ҳам чаманзор, пахтазорим мақтайин,
Қаҳрамонлар тан берувчи пахтакорим мақтайин!

НОН МАҚТОВИ

Чини фазилат топди деҳқон нон билан,
Дилда шодлик, белда дармон нон билан.
Сийланаркан барча меҳмон нон билан,
Аҳли инсон сурди даврон нон билан.

Онадай эъзозга лойиқ нон ўзи,
«Она» сўзидай муқаддас «нон» сўзи.
Она юзидай илиқдир нон юзи,
Барқ ураркан қанча имкон нон билан.

Билки дастурхон аро нон энг ҳалол,
Бир увоқни этмагин асло увол.
Нонни ким тутса азиз, тонгай камол,
Кўнгил олгай тўйда мезбон нон билан.

Гул каби кўнгилга тегмас нон сира,
Ўртада нон сўзлама ёлгон сира.
Нон емаслар топмасин имкон сира,
Ҳеч билинмас уйда ёвгон нон билан.

Эй Мўмин, ёзсанг, табаррук нонни ёз,
Қирда тер тўккан буюк деҳқонни ёз.
Нонни эъзоз айлаган виждонни ёз,
Аҳли инсон сурди даврон нон билан.

МЕХАНИЗАТОР ЛАПАРИ

Дилим тўла қўшиққа,
Терлар тўқдим қўриқда.
Машиналар мададкор,
Меҳнатдаги ютуққа.

Даламда мен бекаман,
Машинада экаман.
Доно олим, ишчига
Ҳурматда бош эгаман.

Кўчай сўзнинг нақдига,
Қойил ишчи ақлига.
Ўз ақлни қўшибди
Машиналар ақлига.

Сузар зангор кемалар,
Раис ҳосил чамалар,
Пешона тер тўкилса,
Унмас ерда нималар.

Бордир темир теримчим,
Ҳар бир ишда биринчим.
Қўйган эдим меҳримни,
Оширди дил севиғчим.

Осмон ерга ўхшарми,
Юлдузлари кўчарми?
Юлдузлари чарақлаб
Пахтазорга тушарми?

Оқшом боқсам осмонга,
Ўхшар чаман бўстонга,
Чарақлаган юлдузлар
Қарайди ер томонга.

Ерга боқсам кундузи
Осмон мисол ер юзи.
Пахтазорга кўчибди
Чаноқлари—юлдузи.

Пахтазорни яшнатдим,
Юлдуз билан ясатдим.
Пайкалларни юлдузли
Осмонимга ўхшатдим.

Пахтазорим—осмоним,
Юлдуз тўла бўстоним,
Юлдуз тақдим юлдуздан,
Чарақлади армоним.

КЕЛ, ДЎСТИМ, ГАПЛАШАЙЛИК

Бор бўлсин дўст-улфатлар,
Кел, дўстим, гаплашайлик.
Бахтга тўла фурсатлар,
Бир кулиб, минг яшайлик,
 Кел, дўстим гаплашайлик,
 Очилиб дардлашайлик.
Қўнгли пок одамлардан,
Лол этган санамлардан,
Кел, дўстим, гаплашайлик.
Очилиб дардлашайлик.
Яхшиларни излашиб,
Ўтганларни эслашиб,
Орзуларни кўзлашиб,
Кел, дўстим, гаплашайлик,
Қониб суҳбатлашайлик.
Ғазаллар шоҳ сатридан,
Ота-она қадридан,
Вафодорлар қалбидан,
 Кел, дўстим, гаплашайлик,
 Майли, ҳасратлашайлик.
Меҳнат қилиб, гул териб,
Юрайлик кўкрак кериб,
Мўминга илҳом бериб,
Кел, дўстим, гаплашайлик,
Келсанг, бир яйрашайлик.

УСТОЗ УЛУФ ОТАНГДАН

Қиёс этгим келади устозларни қуёшга,
Уз меҳрини-нурни бахш этади ҳар ёшга.
Билганинга суюниб, билмай қолсанг куюнгай,
Тасаннодур минг бора устоздаги бардошга.

Ухшамоғин истайди энг покиза инсонга,
Етаклайди сени у фан боғига-бўстонга.
Юрагинга ўтказар юрагидан ниҳоллар,
Етганингдан вояга боши етар осмонга.

Устоз йўли порлоқдир, устоз йўли ёруғдир,
Устоз кўнгли хазина, саховатга тўлиқдир.
Етсанг устоз қадрига элинг сени ардоқлар,
Мўмин, билсанг, устозинг отангдан ҳам улуғдир.

ҲУШЕР БҮЛ

Имтиҳон эт ён-берингга тўлса дўст,
Шошма унча, бесабаб ўргулса дўст.
Эсда тутгин, дўст эмас ул, дўст эмас:
Қайси дўстинг душманингга бўлса дўст!

Бу каби дўст душманнигдан ҳам ёмон,
Пайқамайсан у томонми, сен томон?
Қолди кимлар ички душмандан омон?
Қайда бўлса сенга содiқ қолса дўст.

Яхши дўстлар ул шайиндай оғмагай,
Йиғлаган чоғингда бирга йиғлагай,
Шодлигингда ҳеч қаерга сиғмагай,
Кулганингда чин юракдан кулса дўст.

Ялтироқдир баъзи ошнолар сўзи,
Ҳар қаерда дўстлигини мақтар ўзи.
Лаблари кулган билан кулмас кўзи,
Бир-биридан тоза кўнгли тўлса дўст.

Иккиюзликлар тутарлар ўзга йўл,
Барчадин кечгай ўзига келса қўл.
Бундайин дўстдан, Мўмин, ҳушёр бўл,
Дўст эмас ул—душманингга бўлса дўст.

ЭЙ, МУҲАББАТ

ЭЙ, МУҲАББАТ

Эй, муҳаббат, шунчалар фусункорсан,
Эй, муҳаббат, оромбахш беғуборсан.
Эй, муҳаббат, гоҳида дилозорсан,
Эй, муҳаббат, қалбимда мудом борсан.

Муштоқдирман доимо меҳрингга мен,
Ҳар юракка туширган муҳрингга мен.
Лол қолганман кўрсатган сеҳрингга мен,
Эй, муҳаббат, чиндан сен сеҳркорсан!

Уйламаган юракни ўйлатасан,
Уйнамаган юракни ўйнатасан.
Сўйламаган тилни ҳам сўйлатасан,
Эй, муҳаббат, умримда бир баҳорсан.

Иўл қўясан баъзида хатога ҳам,
Баробарсан гадою донога ҳам.
Не кулфатлар солмадинг Лайлога ҳам,
Эй, муҳаббат, сен мисли ҳукмдорсан.

Истардим мен, дилларни куйдирмасанг,
Ҳижронларга асло йўл қўйдирмасанг.
Ошиқни ҳам жонидан тўйдирмасанг,
Эй, муҳаббат, малҳаму шифокорсан.

Битилганми бирорта қояун сенга?
Этай таъзим юрт учун ҳар кун сенга.
Даврим берган янгича мазмун сенга,
Эй, муҳаббат, Мўминга мададкорсан.

ИҚРОРГА ҚАРАНГЛАР

Сайрон келадир дилдорга қаранглар,
Гуллар чекинур гулзорга қаранглар.

Қўз жовдиратиб ўз ёрини излар,
Ул кўзлари шўх хумморга қаранглар.

Ёр ёрни кўриш ншқидан ким огоҳ.
Ким кимга зору ул зорга қаранглар.

Таъзим қиладир оҳиста саломда,
Дил дилни топар, иқрорга қаранглар.

Тотли нақадар фасли внсол онлар,
Гулдаста тутар ёр ёрга, қаранглар.

Мўмни севинар гул гулга қўшилса,
Бу қўша қушга—ҳушёрга қаранглар.

ҲАР КҮН ҚУЁШ АЙЛАНДИ

Саҳна узра бир қаламқош айланди,
Кўзни олиб, ёнган оташ айланди.
Ишқим дилга бўлиб сирдош айланди,
Висолига етолмай бош айланди.

Кўз-кўз бўлиб кўрингандай кўзгуда,
Чақмоқ мисол товланарди ёғдуда.
Мен юрарман ширин-ширин орзуда,
Чаманга зеб берган наққош айланди.

Муҳаббатим асло пинҳон туюлмай,
Ёр сеҳридан ҳеч айланиб кетолмай,
Не сабабдан бир қарорга етолмай,
Яхши-ёмон фикрим уйқош айланди.

Қачон кўрсам сигмагандай жаҳонга,
Арзи ҳолим англаторсам жононга.
Умрим бўйи етган бўлиб армонга,
Қувончимдан кўзимда ёш айланди.

Санъат бахти оро берди аслида,
Даврон сурар ёшликнинг гул фаслида.
Бир Мўминмас, айланган ёр васлида,
Осмон бўйлаб ҳар кун қуёш айланди.

ЯХШИЯМ СЕВГИ БОР

Яхшиям севги бор жаҳонда.
Севгидан минг даво топурсан.
Юрак бор, тилак бор инсонда,
Умрингга ошино топурсан.

Жаҳонда севги бор яхшиям.
Бохабар айлағай борингдан.
Севгида мўъжиза мужассам.
Сўзлатар шодлиғу зорингдан.

Жаҳонда яхшиям севги бор.
Етказар хаёлий аҳдингга.
Гул бўлиб очилар беғубор,
Нур сочиб туради бахтингга.

Яхшиям севги бор дунёда.
Ҳақлисан минг яшаб юрмакка
Кимлигинг айлағай ифода.
Харорат бахш этар юракка.

Севгидан яшнаган бу жаҳон.
Вафони улайди нафог
Эй, Мўмин, ҳеч кимса, ҳеч қачон
Кетмасин севгида ҳатога ..

КИМГА МУШТОҚСАН?

Сени кўрсам гоҳо қувноқсан,
Қимларгадир гўё муштоқсан.

Қўзим тушса, бўлиб хижолат,—
Қизарурсан—лола яноқсан.

Руҳинг тушиб кетар погаҳон,
Бирдан ўчиб ёнган чироқсан.

Бир қарасам тўлиб шодликка,
Шарқираган жўшқин булоқсан.

Пинҳон-пинҳон боқар кўзларинг,
Хаёлингга ўзинг иноқсан.

Ишончинг йўқ ошкор этишга,
Ўз сирингдан ўзинг йироқсан.

Хаёл қушинг безовта, Мўмин,
Билолмайман, кимга муштоқсан?

СЕНГА ЕТИШ ОСОНМИ?

Қайлардасан, эй, жонон,
Сенга етиш осонми?
Бўлган чоғнинг намоён,
Нари кетиш осонми?
 Ажаб оҳанрабосан,
 Нари кетмоқ осонмас.
Кўзни қамаштиурсан,
Сўзни адаштиурсан.
Бориб олис жойларга,
Ё хат битиш осонми?
 Сўздан хато топурсан,
 Хатлар битмоқ осонмас.
Баъзан излаб атрофда,
Юрарман изтиробда.
Мендай ошифталарга,
Йўлда кутиш осонми?
 Кўрсанг парво этмайсан,
 Йўлда кутмоқ осонмас.
Севги дилга ҳукмрон,
Бордир висол ва ҳижрон.
Муҳаббатни оламда
Пинҳон тутиш осонми?
 Алангалаб турса у,
 Пинҳон тутмоқ осонмас.
Қалбим сенга аталган,
Боғ яратдим атайдан.

Бафоларим гувоҳи—
Гуллар туттиш осонми?
 Балки олмай ўтурсан,
 Гуллар тутмоқ осонмас.
Уғонасан тарихда,
Фарзонасан таърифда.
Сендай барно, донони
Тавсиф этиш осонми?
 Мўминга бир ғазалда
 Тавсиф этмоқ осонмас.

ҲУШЁР ЮРАҚЛАР

Висол сари талпиниб ҳумор юраклар,
Севги сирин айласин изҳор юраклар,
Муҳаббатни биларми хуштор юраклар?
Севилсину севолсин бир бор юраклар.

Икки дилнинг торлари соз бўлгани соз,
Висол айёмларидан кетмай баҳор, ёз,
Гулдай чирой таратсин одоб ила ноз.
Чин севгисин сақласин бедор юраклар.

Юлдузларни келиб мос кулсин ҳамиша,
Юрар йўли ярақлаб турсин ҳамиша,
Ширин даври давроплар сурсин ҳамиша,
Бўлсин аҳду паймонга иқдор юраклар.

Кўнгилларга битилган қарор қарордир.
Орзулари кулганлар чин бахтиёрдир.
Мўмин айтар севгида вафо шиордир.
Муҳаббатни ардоқлар ҳушёр юраклар.

РОЗИ ЭКАНМИ?

Уйнагали даврада ул рози эканми?
Еки бир оз уялгани поэзи эканми?

Ким кўзини узгуси бор моқи санамдан,
Тортинадир одатими ёки одамдан.
Уйнаса у, ўйнаса у, ўйнаса бир бор,
Фориғ этар кўнгилларини дарду аламдан.

Уйнагани даврада ул рози эканми?
Еки бир оз уялгани поэзи эканми?

Либослари товланадир аста шамолда,
Ухшашини тополмадм ҳусни жамолда.
Уйинларини ўйларида ўйлаётирми?
Ним куладир, қаранг ана, турли хаёлда.

Уйнагани даврада ул рози эканми?
Еки бир оз уялгани поэзи эканми?

Энди қаранг, моҳилиқо рақс этаётир,
Юракдаги орзулари акс этаётир.
Саодатин санъатидан топайин деб ул,
Раққосалар даврасида баҳс этаётир.

Уйнагани даврада ул рози эканми?
Еки бир оз уялгани поэзи эканми?

ЕЗАРМИ ХУМОРИНИ

Тинглаганмиз булбул зорини,
Кўнглига тўлган гулзорини.

Оқшому саҳар гул ҳузурида
Куйлайди тинмай дилда борини.

Ишқ оламнда ҳеч ким унчалар
Мақтай олганми гунча ёрини?

Гул ноз этарми, ё англамасми?
Бермайини унга ихтиёрини.

Булбул фиғони тўлиб тошибдур,
Ёзарми зорлаб ўз хуморини.

Бахш айламас ҳеч, у гул булбулга
Вафо аталмиш малҳам—дорини.

Гул—жононалар, айтинг Мўминга,
Борми зор айлаш умидворини?

ЎЗ КЎНГЛИДА...

Сирларим билмайди дер,
Бечора ёр ўз кўнглида.
Бошқалар кўрсин дебон
Айларми зор ўз кўнглида.

Яхшимас топган йўли,
Етмас бу йўлда бахтига.
Бунчалар мағрур, қаранг,
Ё бахтиёр ўз кўнглида.

Мақтанар ошиқлигин,
Гоҳ иқтидору илмини.
Ўзгаларни дейди ул
Бейқтидор ўз кўнглида.
Севганин қалбин сезиш,
Севгувчига бахтдир азал.
Наздида ром айлабон
Этмиш хумор ўз кўнглида.

Янгича олам яшар
Ҳар бир юрак орзусида.
Эй, Мўмин, ҳар кимсаинг
Дунёси бор ўз кўнглида.

ЁР, БИЛИБ ҚЎЙ

Кўнгилда ҳамон сенсан ўзинг, эй ёр, билиб қўй,
Бордирми кўнгил мен каби зор-хумор, билиб қўй.

Йиллар ўтадир ҳусни гулинг сарфу ҳисоблаб,
Ёшлик кечадир бўлмас сира такрор, билиб қўй.

Ишқ аҳли азал учрамасин турфа хатога,
Қим сенга ошиқ, кимдир сenga хуштор, билиб қўй.

Излаб юраринг изласа гар асли саодат,
Бахтинг қуши шул, у қўнадир бир бор, билиб қўй.

Севгинг йўлида изла Мўмин, яхши йўловчи,
Аввал элига бўлсин ўзи ҳамкор, билиб қўй!

СЕВГИ ИХТИЁРИ

Маҳлиё эрди йигит-қиз
Бир-бирин рухсориға,
Созланиб дил созлари
Етгандайин меъёриға.

Шунчалар ҳам мос эрурлар
Оқ-қизил гулдай бўлиб,
Бўйсунмишганми азалдан
Икки дил иқрорига?

Уз-ўзидан тўқнашарди
Ул сузук кўзларга кўз,
Тўймоқ истар-ку, тўёлмас,
Ёри ёр дийдорига.

Ихтиёрин топширган—
Севги, одоб измига,
Севги сеҳри чертар эрди
Қўш юракнинг торига.

Тенг келолмас бир жаҳон бахт
Бу висол айёмига,
Сўз керакмас бир дақиқа
Арзи дил изҳорига.

Покиза бўлса муҳаббат
Яхшилар қилгай ҳавас,
Сезгиси борлар тушунгай
Севгиннинг асрорига.

Шод эрур ишқнинг ўзи ҳам
Бу севишгандан Мўмин,
Қим юракни ҳады этмас
Бокира дилдорига!

БАХТУ ДАВРОН АСРАГАЙ

Аввало ёр тоза ишқин
Дилда пинҳон асрагай,
Ё висолга етмоғида
Орзу-армон асрагай.

Севги нозик ғунчаларми?
Тегмагай нохуш шамол,
Чин садоқат боғи ичра
Гулни боғбон асрагай.

Дилга дилни ҳадя этмоқ
Бахтиёрликдан нишон,
Икки кўнгил икки гулни
Мисли эҳсон асрагай.

Балки пинҳоний муҳаббат
Гулдан ошкор бўлғуси,
Таъналарга қолса ҳам ул,
Ору виждон асрагай.

Қим севилса улки меҳмон,
Севгучи мезбон эрур,
Келса меҳмон ишқ уйига,
Асли мезбон асрагай.

Севги нишҳон қолса дилда,
Зангламас олтин мисол,
Покиза ишқингни, Мўмин,
Бахту даврон асрагай.

СЕВГИ ДАВО БЎЛДИ, ДЕНГ

Жононанинг ҳамиша
Касби ибо бўлди, денг,
Ояган таълиму дарси
Одоб-ҳаё бўлди, денг.

Чиққан маҳал либосда
Кўзлар қамашди бирдан,
Жазиллаган жамоли
Гулга жило бўлди, денг.

Оҳ урсалар ошиқлар,
Боқмасдан ўтди-кетди,
Гоҳида сўз отдилар,
Гоҳи имо бўлди, денг.

Ўз тенгиня топгунча
Куйдирди, ўзи куйди,
Икки юрак келиб мос,
Севги даво бўлди, денг.

Севгида сурди даврон,
Садоқатдан топиб бахт,
Мақсадга етди, Мўмин,
Аҳди вафо бўлди, денг.

СУЗЛАБДИ

Кеча тўй базмида жонон
Бирам маъноли сўзлабди.
Тамоми гапларин ҳар он
Юрак тўриндан излабди.

Муқаддас тўйга келганга,
Севувчига, севилганга,
Улуғлабди муҳаббатни,
Садоқатни азизлабди.

Вафони энг зарур дебди,
Уни кўнгилга нур дсбди.
Бу йўлда бахтнини топган
Вафодорларни «сиз» лабди.

Юрак ишқини кўчирганни,
Хато йўлларга кирганни,
Қиёс айлаб совуқ елга,
Қаранг, сўз бирла тузлабди.

Келин бирлан куёвга у
Садоқатлар тилаб мангу,
Мўминдек сидқя кўнгилдан
Туганмас бахтни кўзлабди.

ИЖРО ЭТИЛСА ШОЯД

Кўнгилдаги жонона
Кўнглимни билса шояд,
Ҳурмат билан эгилсам,
У ҳам эгилса шояд.

Қалбимни очганимда
Эшитса арзи-қолим,
Қандай севилганин ул
Назарга илса шояд.

Саодат боғи бўйлаб
Нур сочса ишқ қуёши,
Вафойимиз ниҳоли
Бир-бир етилса шояд.

Муҳаббат—имтиҳон бу,
Олсак олий баҳолар,
Аҳду одобимиздан
Достон тўқилса шояд.

Мўмин каби юракда
Жўр бўлса гар ниятлар,
Орзуйимиз ҳамиша
Ижро этилса шояд.

МАҚТАНМАГИЛ

Содиқ бўлсанг сохта обрўй ахтармагил,
Ерим ундай, бундай дебон мақтанмагил.
Мақтовларга ўрганмагил, ўртанмагил,
Ўзгаларни этиб ҳайрон, мақтанмагил.

Давраларда гар берилсанг бу одатга,
Эшитганлар борар турфа хаёлотга.
Қолар ёринг, оҳ қанчалар хижолатга,
Чин кўнгилдан бўл меҳрибон, мақтанмагил.

Гоҳ мақтовга огувчилар учрайдилар,
Хушомаднинг осмонидан тушмайдилар.
Вафодорлар мақтовларга учмайдилар,
Мўмин бўлиб, ёр ҳеч қачон мақтанмагил.

ДАВОЛАРГА БИРЛАШИБ

Хаёл, учма бўлак нозик адоларга бирлашиб,
Оҳим, парвоз этма энди нидоларга бирлашиб.

Тўлиб-тўлиб куйла кўнгил тавсиф этиб гўзални,
Етса арзинг ёринг сари садоларга бирлашиб.

Ёр жамоли, ёр висоли бахш айлағай фароғат,
Эркалармиш висол завқи сафоларга бирлашиб.

Ёр нафаси таралганда чаманлар ҳам баҳр олур,
Гуллар бўйини таратгандай ҳаволарга бирлашиб.

Муҳаббатнинг шифоси ул вафо деган малҳамдур,
Шифо бўлғай Мўминга ҳам шифоларга бирлашиб.

КУЛГУЛАРИНГГА

Севги фаслн тутгил қулоқ туйғуларингга,
Уйлаб қара, етурсанми орзуларингга.

Ҳаёт экан, аччиқ-ширин кунлар бўларкан,
Шодликларин алишгаймн қайғуларингга?

Муҳаббатдан муҳаббатнинг фарқи бор дерлар,
Гоҳо севги ором бермас уйқуларингга.

Қўнғилларнинг равшанилиги ишқ офтобидан,
Нурлар қўша оларми дил ёғдуларингга?

Мўмин мисол ўйлаб-ўйлаб, висолни кўзлаб,
Қувончларин улайдиму кулгуларингга?

КҰНГИЛ КҰНГИЛГА

Толе қуши қўнганда қўлга,
Севгидан нур сочилгай йўлга.
Гулни эса қўшарлар гулга,
Мос тушганда кўнгил кўнгилга.

Иўл кўрсатар вафо китоби,
Аллалайди ҳаёт шароби,
Достон бўлур севги одоби,
Мос тушганда кўнгил кўнгилга.

Садоқатдан меҳр уйғонур,
Юзлар лола, кўзлар ҳам ёнур,
Ҳузур тўла диллар тўлғанур,
Мос тушганда кўнгил-кўнгилга.

Дилдан дилга ишонч қуюлгай,
Яшаш яна тотли туюлгай.
Дўстлар эса чиндан суюнгай,
Мос тушганда кўнгил кўнгилга.

Йигит қизга, қиз йигитга ром,
Мўминга бу бахш этар илҳом,
Ҳаёт бахти этади давом,
Мос тушганда кўнгил кўнгилга.

ЮРСА ОДОБ-ИБОДА

Егду сочиб сайёра
Кўрингандай самода.
Бўлармикан ошкора
Чин севги бир имода?

Маъшуқа гар яширса,
Ошиқ айларми ошкор?
Пинҳонлиги йўқолгай
Сўзларда-илтижода.

Кўрганда тўлғанур дил,
Тиллар келмас каломга.
Кўзлар кўзларга қилгай
Ўз арзини ифода.

Кўнгилдаги орзуга
Мос келганда тилаклар,
Етармикан висолга
Юрган кибру ҳавода?

Нурлар эмиб қуёшдан
Жилоланур чечаклар.
Айлайди бахт гўзалнинг
Хуснин яна зиёда.

Севилгану севганга
Омад тилайди мардлар.
Ошиқларни мақтар эл,
Юрса одоб-ибода.

Мадҳ айлагил висолни,
Мўмин, юрак-юрақдан,
Муҳаббат гул ёзармиш
Чиндан аҳду вафода.

АЛИШМАС

Ҳар кимда бир гул бўлур,
Раънога ҳам алишмас.
Ҳар кимда бир юлдуз бор,
Зухрога ҳам алишмас.

Гули ўз боғидандур,
Юракдан ранг югурган.
Баҳо қўйсанг гулига,
Тиллога ҳам алишмас.

Юлдуз эса сочар нур,
Кўнгиллардан кўнгилга.
Тўлқин-тўлқин шуъласин,
Дарёга ҳам алишмас.

Юлдуз толега тимсол,
Вафодан гул нишона,
Шудир топган иқболи,
Дунёга ҳам алишмас.

Ёр юлдузи, ёр гули
Илҳом берур Мўминга.
Ўз севгани яхшидур,
Аълога ҳам алишмас.

ТҮПДИР БУГУН

Тўй эрур, ёр-дўстлар учрашган айём,
Икки дил пайванди туташган айём,
Энг олий ниятлар ушалган айём,
 Ер бўлдинг, ёрингнинг дийдорига тўй,
 Дўстлар, бугун тўй!

Онла дейилган янги давлатга,
Келён ила куёв чиқишган «тахт»га,
Бўлиб «шоҳ», «малика» эришган бахтга.
 Тарихий воқеа бергандайин рўй,
 Қаранг, бугун тўй!

Йигит ҳам, жонон ҳам камолга етган,
Қўпдан ўйлагани—хаёлга етган,
Соғиниш йўлидан висолга етган,
 Келини кутади ясатилган уй,
 Келинг, бугун тўй!

Одоб-андиша бор қиз севинчида,
Куёв ўтиради орзу ичида...
Бу онлар шириндир, шириндир жуда.
 Икковлон суришар олам-олам ўй,
 Эҳҳе, бугун тўй!

Қариндош-уруғлар бўлган жамулжам,
Орзу-ҳавас болини кўришар баҳам,

Егдириб ташлашар тилакларин ҳам,
Кўзлару юраклар келган рўбару,
Яшанг, бугун тўй!

Дарвоза олдида таъзимда мезбон,
Ўртада ёзиғлик азиз дастурхон,
Ҳаётнинг қаймоғи тўй деган даврон.
Вафо, садоқатдан янграр қўшиқ, куй,
Куйланг, бугун тўй!

Атрофни ёритган толедай чироғ,
Белларга боғлашган қамишдан белбоғ,
Қўшиқ тўқир Мўмин вақти бўлиб чоғ,
Қимгадир ким дейди: майли, майдан қуй!
Ол-эй, бугун тўй!

УЛ ДҮСТУ ЁР ЭКАН ДЕБ

Гоҳ индамай ўтармиз,
Қисматда бор экан деб.
Богбонни йўқламаймиз,
Ажиб гулзор экан деб.

Уқиш зарур дегайлар,
Ҳардам ҳаёт китобни.
Парво қилмай кетурмиз,
Англаш душвор экан деб.

Дўсту дилдорни таплаш,
Мушкул эрур кўпинча,
Сўзларга ром бўлурмиз,
Тилда иқдор экан деб.

Баъзан шошиб қолурмиз,
Теран идрок этолмай,
Дил армуғон қилурмиз,
Менга ҳамкор экан деб.

Юрак сирларга кондир,
Мўмин, сенга аён бу,
Очма кўпгилни бехос,
Ул дўсту ёр экан деб.

САБОЛАР БЎЛСА

Ёр кезган боғда саболар бўлса,
Ёр келган чоғда иболар бўлса.

Кўзлар учрашиб лол қолса тиллар,
Оҳу қарашлар—имолар бўлса.

Севган-севишган учрашган дамлар,
Тугалса дарҳол низолар бўлса.

Кўзларда шодлик, дилларда тугён,
Салом-аликда ҳимолар бўлса.

Ёр меҳри ёрга оҳанрабодур,
Сўзлар болидан шифолар бўлса.

Эгри йўлларга оғмайдн хаёл,
Севги эрур бахт вафолар бўлса.

Меҳнат, муҳаббат завқин тотганга,
Дўстлардан олий баҳолар бўлса.

Мўмин тилакдош севишганларга,
Аҳду паймонда ижролар бўлса.

БЕРСА ДАВО ЖОНОНА ЁР

Гул боғидан боқса қиё, жонона ёр,
Оҳ, бунчалар оҳанрабо, жонона ёр,
Дил дардига берса даво, жонона ёр,
Ибо билан этса имо, жонона ёр.

Афсоналар айланарди ҳақиқатга.
Ўзимни мен топширардим садоқатга.
Кошоналар қурар эрдим муҳаббатга,
Ёр бўлишга бўлса ризо, жонона ёр.

Қўнгилларда ажаб сеҳрий жавоҳир бор,
Ул жавоҳир орасида талай сир бор.
Умид ҳам бор, шубҳалару хавотир бор,
Орзуларим қилса бажо, жонона ёр.

Қувончимдан сизмас эдм жаҳонларга,
Таҳсин дердим садоқатли виждонларга,
Бўлиб Мўмин, етганлар кўл армонларга,
Омон бўлсин ҳар доимо, жонона ёр.
Жонона ёр, жонона ёр, жонона ёр.

ЕТУРМИЗ ВИСОЛГА

Мен эсам бу ёқда,
Сен эсанг у ёқда.
Турармиз икки ёр
Иккала қирғоқда.

Кўзимни узмайман,
Кўнгилни бузмайман.
Жамолинг жилваси
Онна булоқда...

Юраклар талпинар,
Юраклар тортинар.
Қолгандай эрурмиз,
Жудаям йироқда.

Утишга йўл қани?
Тутишга гул қани?
Не қилар одатда
Ошиқлар бу чоқда?

Сен томон ўтайин,
Шартингни ўтайин.
Ё шундай бўларми
Қолмоқлик фироқда?

Юракдан йўл топай,
Тилакдан гул топай.
Висолдан нур ўйнар
Қўзларда, ёноқда.

Етурмиз висолга,
Толмагин хаёлга.
Эй, Мўмин, этмагил,
Қўнгилни алоғда.

ҚҰЙСАНГ ҚАДАМЛАР

Оламда қанчадур сендай санамлар?!
Оламда қанчадур сенга қарамлар?!

Ухшашинг учрарми, учратмоқ маҳол,
Тавсифда ҳайрондур аҳли қаламлар.

Ишвангда минг одоб, боқиншларинг зол,
О, сенда шунчалар сеҳрий қарамлар.

Кўзларинг кўзларни ўртайди ногоҳ,
Бормикан висол деб аталган дамлар?

Кулгингдан шодликлар таралган ҳар ён,
Боғда гул жонланур қўйсанг қадамлар.

Менга сен танҳосан, танҳосан, танҳо,
Қувонган қалбимга солдинг аламлар.

Ё сенда сир борми, ё оҳанрабо,
Мўминдай мафтуну лолдир одамлар.

СЕВИЛГАНЛАР, СЕВГАНЛАР

Етсин мақсад-муродга,
Севилганлар, севганлар,
Чирой сочар ҳаётга
Севилганлар, севганлар.

Севилмоқ соз, севмоқ соз,
Одат бўлсин одоб, поз.
Топар ҳурмат ва эъзоз,
Севилганлар, севганлар.

Тушунгай дил сиринга,
Азиздир бир-биринга.
Бахт улар тақдиринга
Севилганлар, севганлар.

Қимки севса ёрнини,
Ардоқлар дилёрини.
Чалар шодлик торини,
Севилганлар, севганлар.

Мўмин, ет муддаога,
Севги ўхшар давога.
Вафо боғлар вафога,
Севилганлар, севганлар.

ДОВРУҒИНГНИ ЁЯЙ ЖАҲОНГА

Дилдан сўзлар териб маржонга,
Қўшиқ айтай сендай жононга.

Қапот ёйиб ўйинга тушсанг,
Бахш айлайсан ҳузур ҳар жонга.

Яшнаб кетар боғда ниҳоллар,
Қадамларинг етса бўстонга.

Жавлон эсанг пахтазор аро,
Дур қўшурсан олтин хирмонга.

Меҳринг оқар кўздан кўзларга,
Юраклар ҳам тўлар дармонга.

Саҳнамизда юлдуз бўлиб, юр,
Завқингдан нур сочиб ҳар ёнга.

Саодатинг санъатда сешинг,
Довругларинг ёйй жаҳонга.

ДУТОРИМНИНГ БОРИДАН

Бармоқларим тегса дутор торига,
Шифо берар дилнинг дарду зорига.
Майин куйлар ҳаволаниб оҳиста,
Ёр саломини элтар гўё ёрига.

Қанот янглиғ дутор тори қўш эрур,
Свиншганлар икки юввош қуш эрур.
Ёқимли куй парвоз этар ҳар ёнга,
Висол фасли қўшиқ билан хуш эрур.

Дутор севган кўнгили асло тор бўлмас,
Бевафолар жамолига зор бўлмас.
Дутор торини дил торига жўр этган
Санъаткорлар умри бўйи хор бўлмас.

Созандалар завқу иқтидоридан,
Кўнгили илҳом олур дутор торидан.
Санъатимдан Мўмин каби мамнунман,
Мамнундирман, қўлда созим боридан.

БИР ЖОН МИСОЛ

Олганмисан дил измини,
Жон офати—жонон мисол?!
Айлаб бажо ншқ расмини
Юргаймисан ҳайрон мисол?

Боглар аро кўрсам қачон,
Сир бермайши юрдинг ҳамон.
Бу ёшлигинг—бахтинг билан
Бўлдингни ё осмон мисол?

Сенга очиқ кўнгили йўлим,
Кўксимдадир икки қўлим.
Меҳмон бўлиб келсанг агар
Жоним тутай мезбон мисол.

Этгил синов ошиқлигим,
Исбот этай содиқлигим.
Сақлай бахту тахтингни мен
Умрим бўйн посбон мисол.

Гуллар кулар гуллар билан,
Диллар кулар диллар билан.
Боғинга бог бўлса туташ
Довруғ ёяр бўстон мисол.

Орзуга ет, орзум ўзинг,
Менга сиринг айтар кўзинг.
Кўргай баҳам бахтин Мўмин
Бир тан мисол, бир жон мисол.

ЗОРГА ЗОР

Бўлди булбул топгача гулзорга зор,
Енмас эрди бўлмаса ул ёрга зор.

Икки дилга тушса бир хил илтижо,
Севги сеҳри зорни этгай зорга зор.

Интизорлик имтиҳонми ишқ аро?
Дейдиларким, бўлма дилозорга зор.

Баъзи бирлар зар кўрингай зоҳираи,
Қим вафо топгай бўлиб хушторга зор.

Зор юриб етгач писол айёмига,
Зора диллар бўлмаса иқроорга зор.

Зор чеккапга шифо топгани Мўмин,
Ошиқ аҳли бўлмасин «ёр-ёр»га зор.

АФСОНА ҚОЛДИРДИ

Санам ўз ишқидан элда
Ажаб афсона қолдирди.
У юрган барча манзилда
Чаман-гулҳона қолдирди.

Чаман-гулҳона қолдирди.
Ақл, идрокда ҳам танҳо.
Эшитган ёки кўрганни—
Тамом ҳайрона қолдирди.

Ҳақиқий ишқни қўлловчи,
Вафо боғига йўлловчи,
Муқаддас севги қасрида
Буюк кошона қолдирди.

Ўзига иқтибос қилган,
Муҳаббатни шараф билган,
Садоқатга этиб ибрат,
Қатор фарзона қолдирди.

Кўринганни демасдан ёр,
У севди умрида бир бор.
Талай ўткинчи ошнқнинг
Дилин вайрона қолдирди.

У ёр ишқи билан юрди,
Дниёрин завқини сурди.
Мўмин ишқ таълимни олсин
Дебон дарсхона қолдирди.

НОЗЛАНИБ-НОЗЛАНИБ

(Ялла)

Булар «Баҳор» қизларидан,
қизларидан.
Гул кулади саҳнадаги
изларидан.
Илҳом олиб созанданинг
созларидан,
Шодиёна бахш этишар—
нозларидан.
Нақарот: Раққосалар берар салом,
Нозланиб, нозланиб.
Раққосалар айлар хиром,
Нозланиб, нозланиб.

Кетишолмас, кўзингизга
боғланншар,
Шод этишга ўзларин ҳам
чоғланишар.
Раққосалар кўнгли мудом
Баҳор бўлар,
Қарсақлар-у, қувончингиз
Баҳо бўлар.
Нақарот: Рақс этишар минг ўргилиб,
Айланиб, айланиб.
Ром этишар кулиб-кулиб,
Айланиб, айланиб.

ГУЛ ТЕРАМАН САРАЛАБ

(Қиз қўшиғи)

Ингит келар богларни,
Пахтазорни оралаб.
Бир чаманга, бир менга
Қарар аста мўралаб.

Н а қ а р о т:

Чаманзорни оралаб,
Мен ҳам боқдим мўралаб.
Билармикан ўзига
Гул терганим саралаб?

Капалаклар учарди
Бир-бирини қувалаб.
Гулзордаги ариқда
Олма оқар юмалаб.

Мени кўриб гулзорда
Ўзи келар севиниб.
Турар эди юзидан
Муҳаббати сезилиб.

Н а қ а р о т:

Чаманзорни оралаб,
Мен ҳам боқдим мўралаб.
Билармикан ўзига
Гул терганим саралаб?

ЁР МЕНГА УЗУК ТАҚДИ

(Қиз қўшиғи)

Кўнгилга кўнгил ёқди,
Бахтимга бахти боқди.
Ўз қалбин этиб тақдим,
Ёр менга узук тақди.

Сочимни тузатсамми,
Ё қўлим узатсамми?
Вой, энди нима қилдим?
Ёр менга узук тақди.

Ўзукча ялт-ялт этар,
Юрак-чи қалт-қалт этар,
Пинҳона қараб қўйдим,
Ёр менга узук тақди.

Ўзукнинг кўзи бордир,
Маъноли сўзи бордир.
Кўзига тушди кўзим,
Ёр менга узук тақди.

Оҳиста кулиб қўйди,
Ҳолимни билиб қўйди.
Меҳримга улаб меҳрин,
Ёр менга узук тақди.

ОҲАНРАБО ҲУСНИГА

Қараб лолман ул маҳлиқо ҳуснига,
Қайдаи келган сеҳрий зиё ҳуснига?
Қайси наққош бермиш оро ҳуснига?
Қўйилмаган саҳву хато ҳуснига.

Шунчалар ҳам моллик ақлу одобга,
Тавсифлари тушган эмас китобга.
Жозибаси шифо эрур бегобга,
Тушибди мос нозу ибто ҳуснига.

Ёшлигини кўрки кўз-кўз этарди,
Бахти бўлиб ўзига гул тутарди,
Юрагимга нималардир битарди,
Кўз тегмасин бу сержило ҳуснига

Кўзлар ёниб чўғ отади юракка,
Чирой сочар чамандаги чечакка,
Келармишлар олислардан кўрмакка,
Таралгандай меҳригилё ҳуснига.

Хиҷолатмиш ўзи мақтов-эъзоздан,
Бегонадир ҳусни бўёқ-пардоздан,
Мўмин мадҳин ёзиб кўрди оз-оздан,
Даврони бахт эмиш ато ҳуснига.

БУЛИБ ДОНО ФАРОСАТДА

Чаманда бир санам кўрдим,
Қиёси йўқ латофатда.
Биронта сўз деёлмай жим
Юрар эрдим хижолатда.

Гўзал гулдай кулиб қўйди,
Бу ҳол қалбим яна ўйди.
Масалларда битилгайким:
— Тикан санчар гул одатда.

Дилим тилга дегай шу пайт:
— Таманнога муродинг айт.
Агар айтолмасанг ҳозир,
Деёлмасан қиёматда!

Висол истаб бу орзуда,
Салом бердим тавозеда.
Муҳаббатда шошилманг, деб,
Сабоқ берди шу соатда.

Юрар йўлига гул сочдим,
Мўминдай мен дилим очдим.
Маним ҳолим тушунсайди
Бўлиб доно фаросатда.

ЛАЙЛОЛАРДАН УРГАНДИМИ?

Сўзимга ёр инондим?
Муҳаббати уйгондим?
Мени ншқда ўртаб-ўртаб,
Энди ўзи ўртандими?

Севилганин сезмас ҳамон,
Балки кўнглини тутар пицхон.
Ўзгарибди бирдан жонон,
Лайлолардан ўртандими?

Нималардир ўйлаб-ўйлаб,
Ўтиб кетар кўча бўйлаб.
Бир қўлида ғулми ўйнаб,
Чечакларга чулғандими?

Сўзларимни тинглаганда,
Маъносини англаганда,
Ўзига ёр танлаганда,
Ёки мени қизғандими?

Яна парво қилмайди у,
Билади-ю билмайди у...
Мўминга бир жилмайди у,
Қалби тошиб тўлғандими?

ЖАМОЛИНГДИР

Хаёлимни олиб кетган,
Мисолингми, мисолингдир.
Мени ошифта ҳол этган,
Шу холингми? Шу холингдир.

Мудом ўйларга толдирган,
Юзимдан рангни олдирган,
Жавобда лол қолдирган,
Саволингми? Саволингдир.

Чиройинг гулга андоза,
Ювилган нурда топ-тоза,
Элимга бўлган овоза,
Жамолингми? Жамолингдир.

Чамандан гул бўйин сепган,
Гўзал боғига ром этган,
Юракка илдизи кетган
Ниҳолингми? Ниҳолингдир.

Вафодорига гул терган,
Қўнгил уйини тўлдирган.
Мўмин бахтига бахт берган,
Висолингми? Висолингдир.

ТОПГАНИМ САДОҚАТДАН

Тутмоқчи эдим сенга
Топганим саодатдан.
Ортиқча садоқат йўқ
Мендаги садоқатдан.

Жонона, ўзингдурсан
Дил дарди шифокори,
Кўнглига зиё тарқар
Сендаги назоқатдан.

Арзимни писанд этмай
Парвойи палаксан сен.
Оламча чиройинг бор,
Ҳеч борми адолатдан.

Оҳ сенда ибод-одоб
Ўзгада намоёнми?
Боқмасдан ўтиб кетдинг
Нозданми, хаёлатдан?

Севгимга қўшардинг бахт
Гар ўзингга тенг кўрсанг.
Шодликка тўларди дил
Меҳрингу саховатдан.

Жонона, жавобингдан
Нур олса висол тонги.
Бу тонгда Мўмни қалби
Яйрагай фароғатдан.

КЕЛИБДИЮ КЕТИБДИ

Кеча гулзорга дилдор
Келибдию кетибди.
Бир кўришга этиб зор
Келибдию кетибди.

Бироз кутиб боқмабди,
Нималардир ёқмабди.
Севмас эканми зипхор
Келибдию кетибди.

Севганим гуноҳимми?
Тингламасдан оҳимми,
Кимлардандир этиб ор
Келибдию кетибди.

Очар эдим қалбимни,
Билар эдим қадримни
Демай исминни бир бор
Келибдию кетибди.

Бевафолик айларми?!
Ваъдасидан айширми?!
Бунда қандай маъно бор?
Келибдию кетибди.

Бу жонона нозими?
Нозими, эъзозими?
Айлаб Мўминни хумор
Келибдию кетибди.

БҮЛМӨҚҚА БОҒБОН РОЗИМАН

Майли, жоним, ишқ йўлинда
Айла фармон, розиман.
Сен билан умрим бўйин
Сурмоққа даврон розиман.

Мен гўзалмасман дёма,
Сенсан меннинг-чун энг гўзал.
Сенга қалбимни мудом
Этмоққа эҳсон, розиман.

Бир тиканнинг заҳри деб,
Гулдан кечувчи мен эмас,
Чин муҳаббат боғига
Бўлмоққа боғбон розиман.

Ногаҳон ҳижрон ҳужум
Этса висол бўстонига.
Қўкрагим қалқон қилиб
Турмоққа посбон розиман.

Бир ширин ошён қуриб,
Тотсак бу ёшлик завқини,
Санъатнинг булбул мисол
Қуйлашга, жонон, розиман.

Икки кўнгил тенглигин
Аҳду вафо дер-ку Мўмин,
Кел дилимнинг тўрига
Бўлмоққа мезбон розиман.

БЕПАРВО САНАМ

Бепарводай келар санам,
Куйдирмоқни билар санам.
Зимдан қараб, ним хўрсиниб,
Ихтиёринг олар санам.

Ажойбдур таманноси,
Таманносин бор маъноси.
Писанд қилмас шайдоларни,
Қандайларни элар санам?

Кўзинг тушса жилвасига,
Илинтирар ишвасига.
Кўпларни у этиб сарсон,
Қимларга бахт тилар санам?

Гоҳо макри ҳаддан ошар,
Не юраклар жазиллашар.
Ишқ жангида чиқиб ғолиб,
Аста таъзим қилар санам.

Бордир унда не муддао?
Ошиқ дилга бермас даво.
Мўминларни лол қолдириб,—
Яна йўлда слар санам.

СЕВГИСИ ЁЛҒОН ДЕМАДИММИ?

(Қиз қўшиғи)

У танлаганинг севгиси ёлғон, демадимми?
Танноз эрур, у этадир сарсон, демадимми?

Бир бора синаб кўрмайин ошифта бўлибсан,
Ҳолингни кўриб эл сенга ҳайрон, демадимми?

Судрар сени у санъат эмас, кайфу сафога,
Умринг бўйича қилма пушаймон, демадимми?

Кўнгилдаги севгимни этиб баъзан ишора,
Ишқинг гулига бўламан боғбон, демадимми?

Кўрдингми вафо қилмади у, бўлди гапим рост,
Бу йўлда яна чекмагил афғон, демадимми?

Аввал сени севган эдим-у, сезмаднинг асло,
Жонингга, Мўмин, мен бўлайин жон, демадимми?

КУЛДИ ХИЁЛ, ИНДАМАДИ

Эй гўзал, номинг на деб бердим савол индамади,
Маҳлиё этди тамом, офтобжамол индамади.

Боғида танҳо ўзи гулми терар тонг чоғида,
Гулдайин кулган чирой бўлдимн лол, индамади?

Боғини қилган экан санъатидан гулга макон,
Кокилин аста силаб ўтса шамол, индамади.

Қўлнда гулдастасин менга берар деб ўйласам,
Бағрига босди гулин, кулди хиёл индамади.

Дер эдим мен ўзима: «Беҳудага ташлама гап».
Билмадим, ул ким ила айлар висол, индамади?

Ёрини таъриф этиб куйлар эди кўнглида ул,
Жавдирар эрди кўзи, сурди хаёл, индамади.

Кўнглида бошқа биров севган вафодори яшар,
Шу сабаб барча сўзим келди малол, индамади.

СЕН ҚАЙТАРСАН

Висолингга етишгандим севги деган бўстонда,
Яшар эдик фароғатда ўйин-кулги ҳарёнда.

Ажратолмас дердик бизни шубҳаю рашк, аразлар,
Вафомиз мисолини ўқирдик шеър, дostonда.

На бўлди-ю севгимизга раҳна солди шубҳалар,
Кетганинга талай бўлди, қолдим гўё ҳижронда.

Эҳтимол, сен бепарвосан, мен соғиндим юракдан,
Кўзим қолган мудом энди ўзинг кетган томонда.

Гулни яхши кўрар эдинг, гуллар экдим сенга деб,
Яна қандай гуноҳ бўлсин мендай содиқ боғбонда?

Умндвору содиқдирман, Мўмин каби севгимга,
Сен қайтарсан, яшагаймиз бу бахтиёр давронда.

МАЛОҲАТЛАРГА

(Қиз қўшиғи)

Ишқнигда етказ саодатларга,
Қолдирма, жоним, маломатларга.

Пинҳон эт дерлар севгингни элдан,
Ё бўйин эгайми ул одатларга?

Парво этмайсан ҳажрниг ўтидан
Қалбимда ёнган ҳароратларга.

Кечма сўзингдан, асло ишонма,
Бошқалар қилган снёсатларга.

Мниг бор синаб кўр, ўшал сўзим сўз,
Қўймасман сени хижолатларга.

Қулар истаклар, кулган ҳаётда,
Берилма ортиқ хаёлотларга.

Сендурсан азал-охир севганим,
Элтар вафойинг фарогатларга.

Вафодорингман, жоним, умрбод,
Боқмагнил ўзга малоҳатларга.

ҲАМҚОР ЭМАС

Ёрга ёр хумори бор,
Қай дил бунга иқроп эмас,
Бошқа хуморлар унинг
Олдида ҳеч хумор эмас.

Тунлари уйқунг бузиб,
Кундузлар олгай ороминг.
Бунга бардош бермаган—
Ёр, аслида чин ёр эмас.

Васлига етмоқ учун
Ул соғиниш айёмида,
Берса озор ким сенга,
Озори ҳам озор эмас.

Соғиниш мазмунида
Ёр имтиҳони борми ё?
Термилиб ёр кутмаган—
Дилдор, биллинг, дилдор эмас.

Дилга дил хардор эса,
Соғинчига тиксин юрак.
Бахту ҳуснинг сотмасин,
Ишқ олами бозор эмас.

Қирга чиқмай лолани
Таққан етарми қадрпга.
Ерипга гул топмасанг,
Гулзорнинг ул гулзор эмас.

Осон ишқнинг, эй Мўмни,
Оз дейдилар чин роҳати,
Ерини соғинмаган
Ишқ аҳлига ҳамкор эмас.

ТИЛИНГДАН

Маъно тўла кетди ҳар ёнга тилингдаи,
Мен сўз терар эрдим дostonга тилингдаи

Дил булбули таълим олдами ё сендан?
Шўх куй уча қолди осмонга тилингдаи.

Гулгунчами тонгда лаб очган, у сенми?
Сен бўй сочасанми бўстонга тилингдаи?

Бу боғ гули сенсан, мен эса богбоиман,
Бир тотли калом де, боғбонга тилингдаи.

Дил дастурхонин ёз бу сўз чаманга,
Сир бой бера кўрма подонга тилингдаи.

Севдим сўзи чиқса, кулмасми муродим,
Бахш эта олдинг жон ҳар жонга тилингдаи

Сен тили ширинсан, мақташга Мўмин лол,
Бер аҳд ила наймон, виждонга тилингдаи.

ЖОНОН, СЕНИ УЧРАТМАДИМ

Келган эдим гуллар терпб,
Жонон, сени учратмадим.
Қўйдинг роса соғинтириб,
Жонон, сени учратмадим.

Давра ичра не барнолар
Ултиришар, кўзни олар.
Барн сендан ортда қолар,
Жонон, сени учратмадим.

Танишлардан сўраб кўрдим,
Умид билан хаёл сурдим.
Йўлларингга чиқиб турдим,
Жонон, сени учратмадим.

Кўрсанг эди ҳолатимни,
Эгилган бу қоматимни.
Тоқ айладинг тоқатимни,
Жонон, сени учратмадим.

Еки мени синайсанми?
Шунчалар ҳам қийнайсанми?
Келар йўлни билмайсанми?
Жонон, сени учратмадим.

ҚҰЗИМ ОҒАР БЕИХТИЁР

Боқмай десам, кўзим бирдан
Тушиб қолар беихтиёр ўзингга.
Воқиф бўлиб бундай сирдан
Бир жилмайиш югурсайди юзингга.

Кўриб туриб аҳволимни
Ё атайлаб билмасликка олднингми?
Кўздан берган саволимни
Уйлаб ёки мушкул ҳолга қолдингми?

Оҳ, шунчалар беқарорман
Юрмагин кўп бино қўйиб ўзингга.
Умрим бўйи умидворман
Тилгинангдан чиқувчи бир сўзингга.

Чин севгининг шифосига
Висол деган, вафо деган даво бор.
Юрагимнинг даъвосига
Эта қолгин, жонона, бир эътибор.

Боқмай десам, кўзим бирдан
Тушиб қолар беихтиёр ўзингга.
Воқиф бўлиб бундай сирдан
Бир жилмайиш югурсайди юзингга.

БУНЧА ДОНО СЎЗЛАРИНГ

Бир қўшиқдай дилга ёқди,
Дилда қолди сўзларинг.
Тотли маъноси биланми
Ақлим олди сўзларинг?

Тингладим мен, англадим мен
Сўзларингнинг ҳар бирин.
Ишқ саводин энг биринчи
Ўргатолди сўзларинг.

Чин умид бахш этди менга,
Бу вафодан ваъдами?
Мақсадимни мақсадингга
Мос этолди сўзларинг.

Ёдлаб олдим, келганингда
Бирма-бирлаб айтайин,
Қалбдаги орзу-умидим
Куйга солди сўзларинг.

Кўзларингда борми сеҳринг,
Мунча доно сўзларинг?
Юзларингда борми меҳринг,
Мунча аъло сўзларинг?

КУЛГАН РУХСОРИ БЎЛСА

Тўй бўлса ҳар чаманда,
Базму гулѐри бўлса.
Жонон билан йиғитнинг
Вафо қарори бўлса.

Куѐв-келин икковлон,
Юракка йўл топишса,
Сўзлари бир-бирига
Шифою дори бўлса.

Келин келган уйига
Холдай ярашса создир,
Катта-кичикка бирдай
Кулган рухсори бўлса.

Куѐв ҳам ўз йўлида
Берилмаса гурурга.
Қимнингки бор хатоси
Дарров иқрори бўлса.

Бўлур ҳаѐтда баъзан
Аччиқ, ширии фасллар,
Юриш-туриш, сўзида
Одоб ва ори бўлса.

Қўша қариб юришса,
Бўлиб қизу ўғлонлик.

Ҳаёт гулин тақшса,
Доим баҳори бўлса.

Мўмин, кўргил, бу тўйда
Яшнабди оқ, қизил гул,
Келин-куёв замоннинг
Энг бахтиёри бўлса.

ЭЙ, ШҰХ ЖОНОНА

Сен эурсан олганим кўз остига,
Қаддинг ўшар боғда гул бўй-бастига.
Ноз ила ўтдинг кеча боғ ёнидан,
Қўзларнинг ё тушдими жом қасдига?

Сен одобда ягона,
Дема мени бегона.
Изладим ёна-ёна,
Эй, шўх жонона.

Ер тагидан бир савол отди кўзинг,
Шунчалар нисик туюлди юлдузинг.
Термулиб қолган эдим, оҳ, термулиб...
Бир нафасда зим-зиё бўлдинг ўзинг.

Сен одобда ягона,
Дема мени бегона.
Изладим ёна-ёна,
Эй, шўх жонона.

Интизордир кўзларим, йўлингдан,
Ҳарна этсанг, мен мапа, қўлингдан.
Сен менинг кўнглимдасан, эй сарвиноз,
Бахтиёрман бор эсам кўнглингдан ман.

Сен одобда ягона,
Дема мени бегона.
Изладим ёна-ёна,
Эй, шўх жонона.

УНГА БИР ЖОНОН САБАБ

Севги оташида ёнсанг, унга бир жонон сабаб,
Оху кўзлар жилваси, ё ўйнаган мужгон сабаб.

Ер йўлига чиқмасингдан изла йўл кўнгли томон,
Мақсадинг, ишқинг йўлида излама осон сабаб.

Бир йўқотдингми ҳаловат чин муҳаббат боғида,
Ўйлаким, қалбингдаги ёшлик билан тугён сабаб.

Севгида кўнглингни очгин кўзгудай ёр олдида,
Бўлмасин ҳижронга ҳеч сўзлардаги ёлғон сабаб.

Икки ёр ҳеч етмаса гар ул висол айёмига,
Ўртада санқиб юрувчи баъзи бир подон сабаб.

Айлагин қалбингни эҳсон ёр учун сен аввало,
Чин аҳилликда яшашга одобу виждон сабаб.

Барча севганлар етишсин, эй Мўмин, ўз тенгига,
Севгининг ҳур, поклигига бу гўзал даврон сабаб.

КҰНГЛИМ ОЛДИ БИР ҚАРАБ

Базм аро бир нозанни кўнглим олди бир қараб,
Ё уялди кимдан ул, ўйга толди бир қараб.

Бу қадар оҳу қараш ҳар юракни ўртагай,
Қанча одам изминни торта олди бир қараб.

Ёнида қизлар билан аста қўзғолди гўзал,
Боғидан гул тергали йўлми олди бир қараб?

Қокилип ўйнаб борар талпиниб учмоқчидай,
Не учун танҳо ўзи четда қолди бир қараб?

Билдирурга розини шарми ё йўл қўймади,
Қўзларидан сўзларин айта қолди бир қараб.

Қанчалар баҳра олур, бу қарашлардан Мўмин,
Қай чамандан излайин, у йўқолди бир қараб.

КЕТМА, ЖОНИМ

Кетма, жоним, бунчалар тез
Дил кўзини ёш этиб,
Ўз сирингни бир боқишда
Қўймагил сен фош этиб.
Борлигингни тавсиф айлаб
Ёки қилдимми хато.
Шунча ўзгардингми, жонон,
Дилгннангни тош этиб.
Бўлдиларми беқарор ё
Бор умидинг қушлари?
Дейдиларким, тезда бўлмас
Дил қушин юввош этиб.
Бу снинг нозингми ёки
Имтиҳонингми сенинг?
Чин муҳаббат енгадир бил,
Барчасин бардош этиб.
Ёри кетганларни кўрдим,
Кетгани афсусдалар.
Сен Мўминни қолдиурсан
Қимга ҳам снрдош этиб?

ИҚБОЛ ЖАВОБ

Тилга дил фармон бериб дер: ол жавоб,
Нозанинлар айламас дарҳол жавоб.

Гоҳ жавоб ўрнида ўтгай ноз-нбо,
Шарт эканми севгида яққол жавоб.

Ғунча лабдан чиқса сўз, бахтинг эрур,
Тотмасанг ҳам таъмида бор бол жавоб.

Севги асли тушмасин тарозуга,
Фарқ қиларкан гоҳи бир миққол жавоб.

Ғар саволингга савол берса санам,
Икки дилдан чиқса саз хушҳол жавоб.

Ҳар савол бирлан жавобнинг фарқи бор,
Бўлмасин ҳеч ўртада дудмол жавоб.

Фурсату ўрнида бўлса қар савол,
Бахш этар Мўминга ҳам иқбол жавоб.

МУЖГОННИ ҲИНАТАДУР

Жонона кулиб ўйнаб,
 Ҳар жонни ўйнатадур.
Бир қараб, юз қаратиб,
 Мужгонни ўйнатадур.
Даврада бўлиб юлдуз
 Ишвадан сочади нур.
Ошифта юракларда
 Тугўни ўйнатадур.
Қўлларин ёзиб бир-бир
 Силкитса қапот янглиғ,
Гоҳида кулиб қошни—
 Қамонни ўйнатадур.
Оқар у тиниқ сувда
 Оҳанг билан сузгандай,
Тошади тўлқин уриб
 Уммонни ўйнатадур.
Қараши—нози олий,
 Қўзларга қувонч сочгай,
Хаёлан ушлагани—
 Жайронни ўйнатадур,
Гулзорга кириб борса,
 Шаббода эсар бирдан.
Бахш этиб ниҳолга жоп,
 Бўстонни ўйнатадур.
Бўлма, эй Мўмин, ҳайрон,
 Таҳсин айт, санъатига,
Ҳаёлини ўйнатиб ул
 Ҳайронни ўйнатадур.

СЕНГА БИР ГАП АЙТАМАН

Тингла, жоним, сенга бир гап айтаман,
Дил тўрида севги асраб айтаман.

Шунчалик доно экансан, жонгинам,
Ҳар сўзимни минг авайлаб айтаман.

Имтиҳон қил бу вафо бўстенида,
Булбулингман, гулда сайраб айтаман.

Кўзларингдан пайқаганман мен вафо,
Меҳри ёдинг дилга жойлаб айтаман.

Мақсадим шу, аҳд-вафони сен учун
Бир умрга ваъда айлаб айтаман.

Юртим ишқи бирла меҳрим ҳамовоз,
Гул ҳаётим сенга боғлаб айтаман.

Икки қалбда ишқ яратган бу диёр,
Севгимизга бўлди мактаб, айтаман.

Рози бўлсанг сўзларимга, эй Мўмин,
Севгимизни элга мақтаб айтаман.

ЁЛВОРИБ

Арз этишга ёр ёнига бир ёр бориб,
Айтлмабди асос гапни кўнглини ёриб.

Таманнонинг салобати этибди лол,
Гўзал экан олгандайин сутга қориб.

Сўз ўрганиб олибди зўр китоблардан,
Яна бориб деёлмабди терлаб-қориб.

Хумор диллар хуморлигини ёзмоқ учун,
Жавобин ҳам ололмабди хат ёзвориб.

Ёнибди ул ўз-ўзича ёр ҳажрида,
Айтиш йўлини тополмабди ҳеч ёлвориб.

Севги фасли ўтибди денг шу алфозда,
Ёр ёшлигини қололмабди ёр қутқориб.

Мўмин билса, муҳаббатда журъат зарур,
Қовушмасдан қарибдилар бориб-бориб.

ЎЗИНГСАН ИҚБОЛИМ

Қулдиргил хаёлим,
Гул очсин ниҳолим.
Юрагим сезмоқда,
Ўзингсан иқболим.

Намунча синайсан,
Ноз ила қийнайсан.
Қалбимнинг торнини
Оҳ, нега тирнайсан?

Юрибман ҳажрингда,
Қолдирма жабрингда.
Борми ҳеч мурувват
Дилингда, меҳрингда?!

Бу ёшлик давлатинг,
Келгандай омадинг.
Кимларни лол этмас
Одобу қоматинг.

Қулдиргил хаёлим,
Гул очсин ниҳолим.
Юрагим сезмоқда,
Ўзингсан иқболим.

ЭРКАЛАБ

Ўтди боғдан ёр ниғорин эркалаб,
Олган эрди ихтиёрин эркалаб.
Тарқатарди дил хуморин эркалаб,
Бахтиёрдир бахтиёрин эркалаб.

Сўз берарди ёрига ўз аҳдидан,
Ўзга бахт йўқ чин садоқат бахтидан,
Қим вафодор тушмасин ишқ тахтидан,
Яйратарди аҳди борин эркалаб.

Эркалашдан дил қушлари овланар,
Меҳри борнинг ёрга меҳри тобланар,
Эркалашдан лола юзлар товланар,
Ёр эритгай эрка ёрин эркалаб.

Ёр боқарди васлига ҳеч тўймайин,
Бир-биринга гул тутарди қўймайин.
Ёр соғинмас чин юракдан суймайин,
Эртак айтар интизорин эркалаб.

Севги бахтин топди Мўмин ўлкаси,
Барча ошиқ бу чаманзор эркаси.
Нурга тўлган ҳам бугун, ҳам эртаси,
Яшнасинлар гул днёрин эркалаб.

ҚҰШИҚ АЙТИБ...

Құшиқ айтиб, йигит, сени ўйлатдимми?
Ухлоқмидинг ё уйқунгдан уйғотдимми?

Нелар бўлди, безовтасан, термуласан?
Ё бемаҳал қалб торингни сўйлатдимми?

Севги ёмон, фил гавданга ишонмагил,
Тоғ бўлсанг ҳам ўз ўрнингдан қўзғатдимми!

Мунча менга қарайвериб хўрсинасан,
Севги гулим бўйларини тўзғатдимми?

Боғимдан гул узамаи деб умид қилма,
Гулзоримга бегонани йўлатдимми?

Йўлим бошқа, дилим бошқа, севганим бор,
Қўшиқ айтиб юрагингни ўйнатдимми!

БУ ҚАНДАЙ САВДО?

Хаёл олиб кетарди гоҳо,
Юргим келар доимо танҳо.
Ураб олган бир оҳанрабо,
Дардим йўғу излайман даво,
Билмайсизми бу қандай савдо?

Эшитганим ширин эртақлар,
Оғушига аста етаклар.
Қимдир менга тутар чечаклар,
Этган бўлар зору нлтижо,
Билмайсизми бу қандай савдо?

Бир одамни ўйларман ҳамон,
Қандай яхши, қандай бенуқсон.
Бўлсин дейман бахтимга омон,
Йўлларимдан қайтарар ҳаё,
Билмайсизми бу қандай савдо?

Баъзан ювош, Мўмин бўларман,
Ўз ҳолимга ўзим куларман,
Бирдан яна завққа тўларман,
Юрагимдан таралар нидо,
Билмайсизми бу қандай савдо?

«КУЙИБ» ҚОЛИБДИ

Бир гўзални беш йигит
Суюб қолибди.
Бирданига тўрттаси
«Куйиб» қолибди...

Эвоҳ, нега куйибди,
Ўт тушибдимми?
Ишқиниғ олов йўлидан
Ўтишибдимми?

Улар юрак азмига
Бўйсунардилар,
Жонин ўтса, бешовлон
Хўрсинардилар.

Бир-биридан яшириб
Кўнгил сирини,
Ташлардилар санамга
Кўзлар қирини...

Гўзал эса бепарво
Ўтарди аста
Ва лекин бир йигитга
Боқар шикаста.
Сўнг ўтдилар тўртовлон

Бошқа томонга.
Чиқардилар жононни
Тамом «ёмонга»!
Бир гўзални беш йигит
Суюб қолибди.
Бештасидан тўртгаси
«Куйиб» қолибди...

Келинчак жамолнга
Берилса бир оз пардоз,
Етказар камолнга
Ишваси жиҳоз пардоз.

Юз-кўзни ювиб, артиб,
Қиприкка сиёҳ тортиб,
Қошга берилса тартиб,
Оҳуга қиёс пардоз.

Пардозлар эрур турли,
Боқсангиз нурсиз, пурли,
Баъзиси тер-у шўрли,
Учрагай саёз пардоз.

Қартайса бирор «жонон»,
Пардозга тушар чаққон.
Кўплар дер бўлиб ҳайрон:
«Бу совуқ—аёз пардоз».

Қаллада сочданми «тоғ»,
Қабоқда кўкишранг ёғ,
Бўялган оёқ тирноғ,
Еки бу хўроз пардоз.

Пардозда ибo бўлса,
Кўрганда кўнгил тўлса,
Гул кулса—чаман кулса,
Бўлган чоғда ноз пардоз.

Пардозбозга илтимос:
Келсин у одобга мос.
Эй, Мўмин, топгил асос,
Ўз ўрнида соз пардоз!

АСАБДАН ДЕНГ

Агар кимса суриштирамай
Бақирса, не сабадан денг?
Унга одил жавоб шундай:
— Бу хил одат асабдан денг.

Муҳим ншлар бўлолмай ҳал,
Қаранг, бирдан чиқур жапжал,
Кўпик сачрар оғизлардан,
Кетур ҳурмат, асабдан денг.

Қизил юзпинг ўчиб ранги,
Агар бошланса сўз жанги,
Чўзилса қўл бўлиб муштум,
Касал—иллат, асабдан денг.

Заҳар томса ширин тилдан,
Қийиқ излаб қолур қилдан.
Қора рангни дейилгай оқ,
Оғир зулмат асабдан денг.

Асаб шундай ажиб тордир,
Талай нозик сирн бордир,
Ақл созаидадир унга,
Қўшиқ—роҳат, асабдан денг.

Озинг лозим асабга ҳам,
Уйши-кулги унга малҳам,
Самимийлик, ширин сўзлар,
Меҳр-шафқат асабдан денг.

Тотувлик ҳам, омонлик ҳам,
Қасаллик ҳам, ёмонлик ҳам,
Мўмин ҳисоб қилиб чиқса,
Талай ҳолат асабдан денг!

У БУКИЛИБ УТАДИ

(Ҳажвий лапар)

У бошлиғин ёнидан
Атай кулиб ўтади.
Кечгандайин жопидан
Тез букилиб ўтади.

Бўлайин деб муносиб,
Оҳиста қадам босиб,
Бўйинини ерга осиб,
Хўп тўкилиб ўтади.

Сал тиржайса бошлиғин
Яйраб кетар борлиғин.
Еққан мисол қилиғин,
Завққа тўлиб ўтади.

Бечоранинг йўқ тинчи,
Юзда ёлғон севинчи.
Севинч эмас, илпинжи,
Кўз термулиб ўтади.

Қилган чоғда илтимос,
Сўзлар топар унга мос,
Мақтайверар беқиёс,
Сўз ўқилиб ўтади.

Авзойини кузатур,
Кийим-бошини тузатур.
Менга ул-бул узатур,
Деган бўлиб ўтади.

Ўзини нишчан тутиб,
Кўпчиликни унутиб,
Келмаган кун кўз тутиб,
Ранги сўлиб ўтади.

Лаганбардорлик асли—
Эрта келган қиш фасли.
Емонларнинг бу насли
Хўп суқилиб ўтади.

ЭРКАК ТОМОН—ХОТИН ТОМОН

(*Ҳажвий лапар*)

Битта рўзгор, битта ҳамён,
Битта ястиқ, битта қозон.
«Эркак томон—хотин томон»
Деган эски жанжал-нуқсон
Учраб турар аҳён-аҳён.

Эр томондан келса биров,
Хотин эса бўлар соқов.
Қозонига ёқмас олов...
Эркак бўлар жиғибийрон,
Парво этмас хотин—жонон.

Хотин ёқдан келса таниш,
Эрни босар оғир ташвиш,
Уйга кириб ухлар пиш-пиш...
Хотин шўрлик чопар ҳарён,
Тушунолмас келган меҳмон.

Келса эрнинг қариндоши,
Чимирилар хотин қоши,
Отिलाди пичинг тоши,
Хотин тўрда тўкар жавлон,
Эркак эса бўлар мезбон.

Келса агар хотин уруғ,
Эри топар йўлу йўриғ,
Ҳатто ёзда ёйди совуқ,

Кўнгли гўё бўлар хуфтоп,
Эркак пинак бузмас ҳамон.

Хотин ёқда бўлса бир тўй,
Қерак эмиш совгага қўй,
Тушар эмиш бусиз обрўй...
Иўқса бўлар тўс-тўполон,
Бозор кезар эркак сарсон.

Маъмурчилик, кенглик замон,
Эру хотин тенглик замон,
Танқид есин кимки нодон.
«У сен томон, бу мен томон»
Деган гаплар бўлсин тамом.

БУЛМАСИН ТАКРОР АРАЗ

(Ҳажвий лапар)

Гапдан чиқиб ишқал гап,
Ердан қилса ёр араз.
Титраб кетар дил-асаб,
Келса ҳам бир бор араз.

Тушиб кетар қовоқлар,
Жавобсиздир сўроқлар.
Узоқлашар иноқлар,
Ёпишгай беор араз.

Сўздан чиқиб игналар,
Айтиларди гиналар.
Икки томон синалар,
Қимни айлар зор араз?

Қарасангиз агарда
Йўқолиб ҳурмат парда,
Ишга тушар кек-зарда,
Дўст учун агёр араз.

Қимдир роса ошиқар,
Гоҳ ўйиндан ўт чиқар.
Қайси бири мол йиғар,
Дилни этар тор араз.

Бир-биридан ўтишга,
Аризалар битишга,
Ажралишиб кетишга
Гоҳо сабабкор араз.

Кимнинг араз одати,
Бузилади роҳати.
Шудир Мўмин нияти:
Бўлмасин зинҳор араз.

СУРАТДАГИ «ЖОНОН»

(Ҳазил)

Суратга тушибди бир жонон...
Юрагим жиз этди ногаҳон,
Бир боқиб бўлибман маҳлиё,
Кўришар ишвакор, дилрабо.

Оқ дурра ўраган бошига,
Боқаман кўзига, қошига.
У менга нимадир сўзлайди,
Қалбимда ташвишлар қўзғайди.

У менгиз пазлайди, мен уни..
Сен, дейман ҳаётим мазмуни.
Суратни босаман бағримга,
Кел дейман, ёнимга, боғимга.

Келмайди, келмайди ҳеч қачон,
Излайман, қайдадир у жонон?
Уйғошиб кетаман хиёлга,
Уйқумни алмашдим хаёлга.

Сўрайман йигитлар, қизлардан,
Толмайман гўзални излардан.
Дўстим дер:—Бекорга югурдинг,
Уттиз йил сен кейин туғилдинг...

МУНДАРИЖА

ДАВРОН ТАРОНАСИ

* Сизга таъзим	5
* Давронлардан давронларга	6
* Уктамдирсан — кўркамдирсан	7
Саъбат саодатимдир	8
Узма дўстлик торини	10
* Онадир ул, онадир	12
* Водий қўшиғи	14
* Тиллоларга баробар	15
* Соҳибкор қўшиғи	17
* Эслоб (Миртемирга)	19
* Қимки 70 га етмиш	20
* Меҳру оқибат	21
* Ҳисоб тўла бўлса	23
* Торингни йиғлатма	25
* Жилмаяр тонг	27
* Жонга жон шифокорлар	28
* Иссқ салом — ширин сўз	29
Ҳам хазина, ҳам чаманзор	30
* Нон мақтовн	31
* Механизатор лапарн	32
* Юлдуз тақдим юлдуздан	33
* Кел, дўстим, гаплашайлик	34
* Устоз улуг отангдан	35
* Ҳушёр бўл	36

* ЭЙ МУҲАББАТ

Эй Муҳаббат	39
* Иқрорга қаранглар	41
* Ҳар кун қуёш айланди...	42
* Яхшням севги бор	43
* Қимга муштоқсан?	44
* Сепга етиш осопми?	45
* Ҳушёр юраклар	47

* Рози эканми?	48
* Езарми хуморини?	49
* Уз кўнглида	50
* Ер, билиб қўй	51
* Севги ихтиёри	52
* Бахту даврон асрагай	54
* Севги даво бўлди, денг.	56
* Сўзлабди	57
* Ижро этилса шояд	58
* Мақтанмагил	59
* Даволарга бирлашиб	60
* Кулгуларингга	61
* Кўнгил кўнгилга	62
* Юрса одоб-ибода	63
* Алишмас	65
* Тўйдир бугун	66
* Ул дўсту ёр экан деб	68
* Саболар бўлса	69
* Берса даво жонона ёр	70
* Етармиз висолга	71
* Қўйсанг қадамлар	73
* Севилганлар, севганлар	74
* Доврунгни ёйи жаҳонга	75
* Дутормнинг боридан	76
* Бир жон мисол	77
* Зорга зор	79
* Афсона қолдирди	80
* Нозланиб-нозланиб	82
* Гул терман саралаб	83
* Ер менга узук тақди	84
* Оҳанрабо ҳуснига	85
* Бўлиб доно фаросатда	86
* Лайлолардан ўргандими?	87
* Жамолингдир	88
* Топганим садоқатдан	89
Келибдию кетибди	91
* Бўлмакка боғбон розиман	93
* Беарво санам	95
* Севгиси ёлгон демадими?	96
* Кулди хиёл, индамади	97
* Сен қайтарсан	98
* Малоҳатларга	99
* Ҳамкор эмас	100
Тилингдан	102
* Жонон, сени учратмадим	103

* Кўзим оғар бейхтиёр	104
* Бунча доно сўзларинг	105
* Кулган рухсори бўлса	106
* Эй, шўх жонона	108
* Унга бир жонон сабаб	109
* Кўнглим олди бир қараб	110
* Кетма жоним	111
* Иқбол жавоб	112
* Мужгонни ўйшатадур	113
Сенга бир гап айтаман	114
* Елвориб	115
* Ўзингсан иқболим	116
* Эркалаб	117
Қўшиқ айтиб	118
Бу қандай савдо?	119
* «Куйиб қолибди»	120
* Пардоз — ўрнида соз	122
* Асабдан денг	124
* У букнлиб ўтади	126
* Эркак томон — хотин томон	128
* Бўлмасин такрор араз	130
Суратдаги «жонон»	132

На узбекском языке

ПУЛАТ МУМИН (МУМИНОВ)
НЕ РАЗОРВИ ДРУЖБЫ НИТЬ...

Песни

Редактор *К. Раҳимбаева*
Рисом *Ю. Габзалилов*
Расмлар редактори *А. Бобров*
Техн. редактор *Н. Жўраева*
Корректор *М. Абдусаломова*

ИБ № 899

Босмахонага берилди 27. 02. 80. Босишга рухсат
этилди 30. 10. 80. Р 09210. Формати 70×90^{1/32}.
Босмахона қоғози № 1. Адабий гарнитура. Юқори
босма. Шартли босма л. 4,97. Нашр л. 3,31.
Тиражи 20.000. Заказ № 238. Баҳоси 35 т. Ғафур
Ғулом номлидаги Адабиёт ва санъат нашриёти,
700129. Тошкент, Навоий кўчаси, 30.

Ўзбекистон ССР Нашриётлар, полиграфия ва
китоб савдоси ишлари Давлат Комитетининг
Тошкент «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш
бирлашмаси. Янгийўл, ш., Самарқанд кўчаси, 44